

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtt
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután találhatók.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr,
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többszöri hiru-
téseknél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérlegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Gusztáv; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

23. szám.

Brassó, Csütörtök, február 25-én.

II. évfolyam 1886.

Magyarország s az idegen színek.

Legyünk elkészülve arra, hogy legközelebb a németországi s romániai lapok a magyar kormány hallatlan erőszakoskodásáról fognak írni. Anyagot szolgáltatott nekik a belügyminiszter egy újabb, nagyfontosságú rendelete, az idegen jelvények, zászlók, címerek stb. betiltására nézve.

A tulzó nemzetiségek egy erőszakos akust fognak látni ebben. Pedig ott az 1848-ik évi XXI. törvénycikk, a mely világosan megmondja, hogy Magyarországon idegen államok jelvényeit stb. hordani, lobogóit kitűzni szigorúan tiltva van.

A törvény 1848 óta megvolt. Végrehajtása a magyar nemzet türelmességében nyert hajótörést. 1872-ben az akkori belügyminiszter bocsátott ki ugyan ez irányban rendeletet, de az akkori kormányválsági bonyodalmak annak foganatosítását is késleltették.

Most Tisza Kálmán ide is irányította figyelmét. Régóta várjuk mi már ezt. Nem szóltunk az ügyről szándékosan. Kérülni akartuk még látszatát is annak, hogy izgatunk, egyenetlenséget provokálunk, holott csak jogainkért szólalunk fel. Inkább vártunk, semmint ily támadásoknak legyünk kitéve. Hallgatásunknak azonban lejárt az ideje. Szólhatunk már e vád koczkatatása nélkül, mert faktum előtt állunk.

Magyarországon, értve a Királyhágón tuli részeket, alig fogják ezen miniszteri rendelet fontosságát ismerni. Csak a ki szászok s románok között él, annak szívét fogja ez bizonyos önelégültséggel eltölteni. Mi megszoktuk, hogy a magyar nemzeti szín, a magyar címer, magyar lobogó ritka — akár a fehér holló. Ünnepek, vigalmak alkalmával kitűzik a szász s román lobogókat s cimereket mintha Magyarországnak nem is volna külön színe s külön cimere. Majálisok alkalmával keresztül-kasul járják az utcákat szász és román lobogókkal; házépítéseknel, az u. n. bokréta-ünnepélyek alkalmával ott a szász s román lobogó, magyarnak még hire sincs.

Egyedül Fogarasmegyében láttam a múlt nyáron, hogy román deákok magyar lobogót is vittek. Másutt mindenütt csak idegen színeket találunk. A románok husvét alkalmával

nemzeti ünnepet ülnek. Látott-e ilyenkor valaki magyar lobogót ott? Aligha!

Ez azonban még megjárja. Leginkább sérti nemzeti érzületünket az a kaczer, mondhatnók hetvenkedő magaviselet, melyet a szász és román tanuló-ifjúság tanusit. Sapkáikon ott diszelegnek a szász, illetve román színek; ez nem elég, még öveket is viselnek ezen reánk nézve idegen színekből.

Nem tagadjuk, hogy ez felette kellemetlenül érintett minket, valahányszor egy-egy ily ifjoncz magaviseletét tapasztalunk kellett. Nem tagadjuk, hogy mindenkor sértve éreztük ez által nemzeti érzületünket. Nem tagadjuk, hogy ilyenkor önkénytelen is szemrehányást tettünk a kormánynak, hogy eltűri nyugodtan, hogy saját nemzetünket idegen színekkel indirekte fitymálják.

De azért még sem szóltunk. Pedig felszólalhattunk volna már csak azért is, hogy ott van a román iskolákban a román királyi pár arczépe a szász iskolákban a hazaáruló Roth arczépe, holott a magyar király képét aligha ott találjuk. Mindezek sértik a magyar nemzet hazafias érzületét. Mindezek akadályok az egymáshoz való közeledésben, mert míg ők a mi címerünket, színeinket maguk címerének s színeinek el nem fogadják s e helyett idegen államokéhoz ragaszkodnak: addig ők csak azt bizonyítják, hogy az illető államok hűveinek vallják magukat. A mig ezt teszik, jó hazafiak nem lehetnek.

Semmi kifogásunk az ellen, ha ők viseletükben is ragaszkodnak nemzetiségükhöz, sőt nyíltan bevalljuk, hogy ezt a jellemvonást tiszteljük bennök. A magyar embernek első s leg szebb erénye a páratlan hazaszeretet, mely inkább életét adja oda, mint nemzetét. Ezt tiszteli bennünk a külvilág, ezt kell tisztelnünk a mi nemzetiségeinkben is. Ha nemcsak nyelvben, szokásban akarnak szászok s románok maradni, hanem viseletben is, ám jó, az ellen kifogást józan ember nem fog tehetni. Ez azonban nem azonos azzal, hogy ők egyszerűen idegen államok színeit is hordozzák. A midőn az előbbinek jogosultságát tehát elismerjük, ugyanekkor az utóbbi ellen tiltakozunk.

E hazában csak egy címer, csak egy nemzeti lobogó lehet: ez a magyar. Nem a nemzetisége, hanem a magyar nemzeté, a

magyar államé. Ezt a címet s ezt a színt respektálnia kell mindenkinek. Ezt mellőzni hazafiatlanság, ezt idegennel helyettesíteni a haza elleni bűn, törvénybe ütköző cselekmény.

Tisza miniszterelnök újabb rendelete általános örömet fog okozni különösen az erdélyi részek magyarságánál, s lehetetlen, hogy a józanul gondolkodó nemzetiségi polgártársaink ez intézkedés jogosultságát be ne lássák.

Kisértsék meg a berlini magyarok kitűzni a magyar lobogót vagy címet! . . . Nem emlékeznek a szászok s románok a drezdai tornaiünnepélyi botrányra? Miért volt az? — Csak egy ártatlan koszoruért, melyen magyar nemzeti szín szalag diszlett.

Mit szólna a román kormány hozzá, ha a bukaresti magyar tanulók magyar nemzeti színnel szegélyezett sapkákat s öveket viselnének? . . . Bizonyára betiltaná ezen a román nemzet érzületét sértő magatartást.

Jól is tenné!

A ki egy államban letelepedik, annak kenyerét eszi, törvényeinek védelmét élvezi, az legyen annak egyszersmind hű fia is. Tartsa meg nemzetiségét, őrizze azt s küzdjön érte, ha kell, a legvégsőig, de azért ne feledkezzék meg egy perczig sem arról, hogy ő azon állam alattvalója s tartozik azt szeretni, mint hazáját, tisztelni annak törvényeit, s ha kell — életét adni érte.

Ezt követeljük mi is a hazánkban lakó nemzetiségektől és soha azért panaszkodni nem fogunk, ha például a román kormány ugyanezt követeli az odaát letelepedett magyaroktól. Joga van hozzá. Jól teszi, ha követeli. Bárgyu volna, ha nem tenné.

Mi tiszteljük a nemzetiségek valódi jogait. Megköveteljük tehát, hogy tiszteljék ők is törvényeinket kivétel nélkül.

Az 1848-ik évi XXI. törvénycikk előttük nem létezett. Ez törvénytiszteletre nem vall. Ime reászorítja a kormány. Rosszul fog esni nekik, azt elhiszszük; de ha csak kissé elfogulatlanul fognak gondolkodni, be fogják látni, hogy ez csak így van jól. Mert minden államnak megvannak színei s cimere s a saját területén csak ezeknek használata lehet jogosult és megengedhető.

— y.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A komédiás.

— Párisi életkép. —

I.

— Jó estét, Károly! s jó estét, Márton mama!
— Jó estét, kedves gyermekeim, jó estét és jó éjt!

* * *

Vékony köpenybe burkolva, kezeit mélyen zsebeibe temetve, sietett Márton, a bohóc, a külváros színház előadása után hazafelé. Apró, gyors léptekkel haladt el a színházi kávéház előtt, végig ment a d'Orsal-uton, míg végre bekanyarodott a vértanutezába.

Néhány perczig folytatta itt utját, midőn hirtelen fölemeli fejét s a magasba pillant. Daczára a késő esti órának, látott még az ötödik emeleten egy kivilágított ablakot, egyetlen fénypontot a sötét háztömegekben. Mosolygott s megállott a ház előtt. A kapus bebocsátotta, de odamorgott feleségének jól kivehetően: „csak a komédiás!” — s a bohóc négy lépcsőt ugrott egyszerre, csak hogy gyorsabban érjen föl a magasba. Még mielőtt fönn lett volna, megnyílt egy ajtó s egy jó öreg asszony, kezében lámpát tartva, kedves hangon kiáltá:

— Te vagy, Károly?
— Igen, anyám, jó estét, édes anyám!

Megölelték egymást, az ajtó bezárult s nem sokára ott ültek az asztalnál, melyen két teríték volt. Az egyszerű vacsorát elköltötték. Károly ezalatt a színelőadás minden részletét elmondta, minden csekélységére is nagy súlyt fektetve; kiválóan kiemelte szerepe azon részeit, melyek nagyobb hatást tettek, s csevegett a kulisszák mögötti titkokról. És ő, a jó Márton mama, feszült figyelemmel hallgatta s daczára hatvan éves korának, egy ifju leány kedélyességével nevetett. Azután hátradőlt karszékeiben s szeretettel szemlélte az ő „kis komédiását”, a mint kissé negédesen elnevezte a művészt.

Károly nagyon szerette édes anyját. — Még az iskolába járt, midőn atyja meghalt, s azóta minden szeretet, mely egy női szívtől csak kitelik, egyedül neki szólt. Csaknem úgy nevelte őt, mint gyengéd leánykát szokás; ellenőrizte minden lépését, érzékkel birt minden aprólékos baja iránt s éjjel-nappal fáradhatatlanul dolgozott, hogy semmi se hiányozzék neki s minden óhaját teljesítse.

A fiu szépen fejlődött s a mint nagyra nőtt, anyja olé lépett, így szólva: „Édes jó anyám, színész akarnék lenni!” . . . Az anya beleegyezését adta hozzá, sőt mi több, bátorságot öntött belé, lelkesítette. Elbeszélte neki álmait, melyekben fia nagynevű színész volt, . . . óriási sikert aratott, . . . a főmegtöbbször lelkesebben, . . . kihívta őt és koszorúkkal hal-

mozta el. . . s ő csakugyan belépett ama külvárosi színházba, melynek jelenleg tagja.

Nem volt nagy művész, de a színház közönségének azért kedvence volt. Sívány arca piros orcáival, nagy szája hosszú fogaival, reszkető hangja, mely akár egy siból jött volna, s módja, néhány tréfás szót kiejteni, mind nagy derűtséget keltett, akár-hányszor megjelent a színpadon, úgy hogy idővel igen jó hírnévnek örvendett a külvárosban. A siker híu maradt hozzá. De mindez közönyös volt neki, hisz tudta, hogy édes anyja bámulja őt. Élete nyugodtan s csendesesen haladt. Boldog családias élet volt ez; s ha a vig színészsereg estélyt adott s őt is meghívta, felelete mindég az volt: „Köszönöm szépen, anyám vár reám!” Nevetett hozzá s boldog volt.

Csak egyetlen egyszer volt nagy bánata. A színházba érkezve, társait nagyon felingerelve találta. Tárgyalták, esküdtek, lármáztak, tanukat, segédeket kerestek, párbajokról beszéltek. A mint a kómikus belépett, egy hírlapot mutattak neki. Egy hosszú cikket olvasott, melyben a színészeket egy adag gorombasággal halmozták el. A cikknnek csak egy pontja fájt neki! Az volt ott mondvá, hogy a színészek képtelenek igaz, őszinte érzellemmel birni. . . .

A mint este hazatért, egy szót sem szólt; átnyújtotta anyjának a hírlapot. Az öreg asszony olvasott csak, olvasott s a mint végül a lapot félretette, Károly könyezve kiáltott fel:

Belföld.

A főispánok felügyeleti joga. A szabadelvűpártnak 21-én tartott értekezletén Tisza Kálmán miniszterelnök kijelenté, hogy a kormány elejti a törvényhatóságok rendezése tárgyában benyújtott törvényjavaslat azon pontjait, melyek kimondták a főispánok felügyeleti s ellenőrzési jogát a bíróságokra. Okot erre azon nagy részben indokolatlan agitáció szolgáltatott, melyet sokan a javaslat ezen pontjai ellen kifejtettek.

Országgyűlés. A képviselőház 22-én az 1886. évi költségvetési törvényt tárgyalta. Olay, Ugron ellenzétek a törvényjavaslatot.

Ugron éles kritika alá vette a kormány külpolitikáját. Beszédében a kisebb népfajok egyesítése mellett szölt s kiemelte annak szükségét, hogy Ausztria-Magyarország és a Balkán népek közt katonai kereskedelmi egyezmény költessék, mely tiszteletben tartva a Balkán-népek szabadságát, leghatalmasabb védgát volna a panslaviszmus ellen.

Apponyi beszélt Ugron után. Hasonló elveket vall Ugronnal. — Azt hiszi, hogy Ausztria-Magyarország politikája oda irányul, hogy a Balkánsziget nyugati része az osztrák-magyar birodalom fenhatósága, a keleti része pedig az orosz uralom alá kerüljön.

Tisza miniszterelnök erőlyesen tiltakozott ellene, mintha Ausztria-Magyarország oly politikát követne, mint azt Apponyi kifejté. Monarchiánk nem vet hódítási célokat, békét óhajt, melynek létrehozatalán Európával egyetértésben működik. Szólo és Kálnoky közt teljes egyetértés van e kérdésben.

A kremsieri találkozást illetőleg kijelenti szólo, hogy ő csak akkor ment Ostendébe, midőn határozottan kijelenték előtte, hogy Kremsierben politikai kérdések nem tárgyaltnak.

A törvényjavaslat nagy többséggel elfogadtatott.

Külföld.

A Belgrádban megjelenő „Videlo” legutóbbi számban cikket közöl, mely Szabovlyevics és Gyurkovicsnak a magyar képviselőházban tartott beszédeire reflektálva, azt ajánlja a magyarországi szerbeknek, hogy loyálisan és fentartás nélkül fogadják el a magyar állameszmét és utat arra, hogy a horvátországi szerbek nyílt csatlakozása a kormányhoz azoknak kétségtelen előnyére vált és azért ugyanezen politikát ajánlja a magyarországi szerbeknek.

A keleti kérdés.

Konstantinápoly, febr. 23. Nelidoff orosz nagykövet tegnap a portának jegyzéket adott át, melyben Oroszországnak a török-bolgár egyezményre vonatkozólag emelt kifogásai megerősítettnek és kiválólag hangsúlyoztatnak.

Belgrád, febr. 23. A nagyhatalmak képviselői tegnapelőtt Garasanin miniszterelnöknél és külügyminiszternél gyülekeztek össze, s kormányaik nevében arra kérték fel, hogy a szerb kormány egyezzen bele abba, hogy a szerb-bolgár békeszerződésben a kereskedelmi kérdés ne érintessék, hanem a jegyzőkönyvekben mondassék ki, hogy a béke megkötése után mindkét kormány küldötteket nevez ki a kereskedelmi szerződés megkötése végett. Garasanin ez ügyben hosszasan tanácskozott a királylyal, mire hosszú sürgönyváltás következett Mijatovics bukaresti szerb meghatalmazottal. Garasanin válaszát a nagyhatalmak képviselői mára várják.

Belgrád, febr. 23. A hatalmak képviselői Angolország kezdeményezésére azt javasolták, hogy

Szerbia álljon el attól, hogy a kereskedelmi szerződés kötése a békeszerződésbe iktattassék, s viszont a hatalmak oda fognak hatni, hogy a békekötésről szóló jegyzőkönyvbe egy pont vételessék föl, mely mindkét fél kötelezni, hogy a béke megkötése után haladéktalanul kereskedelmi szerződés kötéséhez látnak.

Kard és toll.

A katonai visszaélések száma ismét szaporodott egy borzasztó esettel. Arad városa a történet színhelye. Két huszártiszt, egy élezlapszerkesztő a szereplők. Amazok cselekvők, emez szenvedő. Egy szerkesztő illetlen módon megsértett két tisztet. Éleze, melyet azokra faragott, hárdatlan. A két tiszt ignorálva törvényt s alkotmányt, önkezüleg, karddal vett elégtételt magának.

Nem kutatták, ha vajjon elégtételt kaphatnak-e a sértőtől, úgy a mint az lovagias emberek között szokásos. Az arany zsinór és kardbojt révén bizonyos jogokat formáltak magoknak. Felkeresték a sértőt lakásán, megkorbácsolták s megkardlapozták.

A szerkesztő immár nyomorék lett. Azzá tette két brutális tiszt. A kard fölülhelyezkedett minden törvényen és jogen.

Ez maga a történet, melyet t. olvasóink eléggé ismernek.

Az utójáték az országgyűlésen játszódott le. Falk Miksa, Arad város képviselője interpellálta ez ügyben a miniszterelnököt. Komoly hang, higgadt interpellatio volt ez. Nem korbácsolta fel a kedélyeket. A miniszterelnök válasza megnyugtató lehet mindenkire. Nem tér ki a tárgy elől, hanem egész komolysággal jelenti ki, hogy minden eszközzel oda fog hatni, hogy a tisztek elvegyék megérdemelt büntetésüket.

A vizsgálat egész erőlylyel megindult. A két tiszt vizsgálati fogságban ül e perczen. A hadbírósnak nagy erőlylyel s lelkiismerettel fogja a dolgot. Közreműködik egy vegyes bizottság.

Rövid idő múlva vége lesz a vizsgálatnak, a két tiszt fölött meghozzák az ítéletet. Nem is kételkedünk hogy az kemény lesz. Hisz épen magának a katonaságnak van érdekében, hogy az ily büntényeket példásan fenytse. Magának a katonaságnak áll érdekében, hogy katonaság és polgárság között a legjobb egyetértés álljon fenn; hogy ily egyének ne tegyék tönkre a tisztikar jó hírnevét.

Nem kételkedünk abban, hogy ezen szomorú eset katonai körökben igen kinos benyomást szült, valamint abban sem, hogy a hivatása magaslatán álló tisztikar kivétel nélkül pálczát tört a tettesek felett. Ezt tenni saját reputatiója parancsolja, melyet tönkretenni ily esetek nagyon is alkalmasak.

A tettesek elveszik majd büntetésüket s a feledés fátyola fogja borítani a történetet.

Ez rendjén is van. Csakhogy ezzel még nem történt meg minden. Az eset ismétlődhetik. Hisz alig néhány éve csak, Bartha Miklóssal nem hasonló eset történt? Ennek megakadályozásáról kell gondoskodni.

A tollat gyakran tapintatlan kezek is kezelik. Ime példa reá az aradi. Lehetnek másutt is oly esetek, midőn egyik vagy másik tiszt meg sértve érzi magát. Ha mindannyiszor a kard éle fogja megtompítani akarni a toll hegyét, akkor nemsokára élben áll egymással katonaság és polgárság. A toll által elkö-

vetett sértésnek megtorlására nem a kard van hivatva. Legalább nem annak erőszakos használata. Ott a lovasias elégtételnek annyi neme. Ha ez nem vehető, még akkor sincs feljogosítva bárki is a kard élével sújtani. Ily eljárás alkalmas volna forradalomra vezetni.

A katonának is megvannak a maga törvényei. Elég kár, hogy nem azonosak a mieinkkel. A törvény igazságot szolgáltat a katonának is, ha sértve van, — de ily önkényes, brutális eljárást meg nem enged.

Az aradi eset újabb tanulság arra nézve, hogy ezt az ügyet rendezni kell. Még pedig mielőbb.

Mi tisztelettel viseltünk a katonai tisztikar iránt. Ily egyes esetek nem csökkentik ezen tiszteletünket. Azért azonban nem tartjuk lehetetlennek, hogy akadhatnak még tisztek, a kik — ha arra kerül a sor — így vesznek elégtételt. Ettől megóvni a katonaságot és polgárságot, egyaránt kötelessége a kormánynak.

Meg kell alkotni a katonai büntető törvénykönyvet és eljárás törvényes szabályozásával a polgárok személyes szabadságának alkotmányos biztosítékait.

Ez idő szerint ebben látjuk az ily szerencsétlen esetek megakadályozásának egyetlen módját. Szerintünk ugyan sokkal jobb volna a katonaságnak a polgári törvények alá tartózkodósága. Ez azonban jelenleg keresztül nem vihető.

A békeállományban ne viseljen kardot a katon — mondják némelyek — s meg lesz akadályozva minden baleset.

Ez szép, jó is, csakhogy ép oly bajos. A legénységnek s altisztnek mi sem adnánk kardot szolgálton kívül. —

Ennek az a következménye volna, hogy elkerülnének az a sok vérontás, mely rakoncátlan katonák hűsködéséből oly gyakran ered.

De a tisztektől a kardot elvenni nem lehet. A kard teszi a katonát, az az ő disze, ékessége. Persze az is csak addig, a mig az egyén méltó a kardra.

Ezt az eljárást magunk sem ajánlanók.

Jó katonai büntetőtörvénykönyv s eljárás kell, — annak keretén belül pedig a polgárok személyes szabadságának alkotmányos biztosítéka s akkor nem fog megzavartatni a békés viszony.

Ezt kérjük magunk s a katonaság érdekében.

Román lapszemle.

„Mult számunk negyedik oldalán közöltetett Tisza magyar miniszter rendelete, melyet a Brassó város kapitánya küldött hozzánk, melylyel ezután 15 napi fogság és 100 forint büntetéssel súlytatik, barinmű idegen szín hordása s csakis magyar lobogó és magyar jelvények használata engedtetik meg.”

Ezt újságolja a „Gazeta” és megjegyzi: „Ez ezt nevezik szabadságnak!”

Annyira elkeserítette a Gazetát ez a hirdetmény, hogy reményli, miszerint a romániai csángók okulva a bukovinai csángók sorsán, a telepítési törvény mellett sem fognak hozzánk kívánczolni, nem fogják tűzhelyeket elhagyni, hogy Magyarországra jöjjenek. Vigasztalására mondhatjuk a romániai csángókról, kik között Bákó és Románmegyékben megfordultunk, hogy azok ma is tudják azt, hogy van tul a havasokon egy ország, melyet ők magyar földnek neveznek, s nem sok biztatás kellene nekik arra, hogy erre a magyar földre visszatérjenek; de mit csinálna a román kormány az üresen hagyott falvakkal? Ott van Dobrudza, oda is még sok ember elérne. Hát még Románia sikságán hány falut lehetne alapítani! Szó sincs róla, hogy a moldovai csángók átvándorlása nagy csapás fogna lenni a boérokra és olasz papokra. — Nagy dolog lenne a csángókat azok hatalmából kicsikarni!

Még inkább megnehezített a „Gaz.” a kolozsvári „Ellenzékre” azért, mert ez felszólalt a vasuti indulóházaknál nálunk divatos háromnyelvű feliratok miatt. Reteagu, Coldeu, Betleanu! „Mi az ördög, hát megbolondult az Ellenzék?” Ez sem elég a Gazetának, mert egy más helyen már a szemen örültek házának figyelmét hívja fel az „Ellenzék”-re. Mikor az ember, még ha a „Gazeta” is, ha ki fog a tisztességes érve-résből: előveszi a dorongot s dá cu ciomag! Üsd agyon ellenfeledet, kiáltd rá, hogy megbolondult s aztán végeztél vele. Valóban pompás tollharc!

Ne bántuk, majd elvégzi vele az „Ellenzék.” Mi lássuk mit hoz a „Gazeta” a bukaresti Romanul után az erdélyrészi szászokról! Összegyűlének a schulférájosok egy pohár bajor sör mellett Münchenben, az erdélyi elnyomott(?) szászok védelmére és magyar iga alól való felszabadítására.

Megtanultuk, hogy a szászok bár kevesen vannak, ők védtek meg Erdélyt, ők mivelték ki a velük, körülettek lakó barbár magyarokat, vlachokat és románokat, nő meg a cigányokat. Ezt a jeles német fajt most az a barbár magyar kiakarja forgatni nyelvéből, vagyonából és beakarja olvasztani ezt a tisztavérű népet a magáéba. Na, ilyen dolgot a dicő német nemzet csak nem fog megengedni. Rajta tehát az erdélyi elnyomott német testvérek segítségére! Falrengető taps, mely elhallzik a brassói klastrom-utcáig s ha kell Bukarestig, wodie deutsche Zunge klingi. És mikor érte ennyire uton a müncheni nagy bajorokat a Magyarok? Mikor? Éppen akkor, midőn Bis-

— Mondd anyám, — mondd édes anyám, vajjon csakugyan való-e, hogy én téged nem szeretnélek igazán?

Az öreg asszony megölelte fiát s szeretetteljesen szemlélve őt, modá neki:

— Kinek volna annyi bátorsága, azt állítani, hogy te nem szeretnéd anyádat... édes fiam?

II.

Egy deczemberi estén a színház túl volt tömve. Egy új darab került színre, melyről széltében beszéltek, hogy nagy sikert fog aratni. A nagy hideg dacára eljött Márton mama is, hogy ezen előadást végig nézze, mert képzeli csak: a kicsike játszott a alkalommal a főszerepet s a színlapon neve első helyen volt nyomtatva.

És ez valóságos diadal volt Károly számára. Minden felvonás után újból s újból kihívták, a közönség tombolt lelkesedésében, üdvözlöttek őt; de ő a nagy közönségből csak egy személyt látott: ott a földszinten amaz asszonyt, a ki szüntelenül tapsolt. Anyja volt!... És ő ma csak anyjának játszott.

A mint a függöny utójára legördült, ismét kihívták Mártont.

Az anya, teljesen föllelkesítve, kisietett a terem-ből s inkább repült, mint ment ama kis ajtóhoz, melyen a színészek átjártak, ha jöttek vagy mentek. Teljesen elvesztette fejét, s a meleg kedvől, melyet a központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Știință și Literatură, București, 1999.

hideg ellen hozott magával, karján tartotta, a helyett hogy nyaka köré tette volna. Természetesen, nem érezte a hideget. Lázás izgatottságban volt.

Végre megjelent a fia. Az anya elébe sietett neki s zokogott:

— Ah, fiam!... én kedves gyermekem!

Márton karjaiba szorította anyját s fülébe sugta:

— Ugy-e, meg voltál velem elégedve, mamám?

— Még kérdezed?... Oh, kedves Károlyom!

Ez estén odahaza még pezsgőt is ittak — meglepetés volt ez a jó anya számára — s mindketten boldogabbak voltak, mint valaha.

(Vége következik.)

Apróságok.

Esküvő után.

A sekrestyés kocsiha segíti az új házasságokat: miért a fiatal férjtől dus borraivalót kap. Sekrestyés nagy örömmel:

„Parancsoljon mielőbb újra, a nagyságos ur!”

Takarékosság.

Rapineau báró sarkövet rendel elhunyt neje számára. A szobrász a fölirat fölé egy geniust készít, aki előtt három könyv hever. Rapineau sokalja ezt:

„Három könyv, mire való ez? Hiszen csak két szeme van.”

marek Posenben a lengyelek kiűzését ugyancsak kézzel foghatólag cselekszi; példát adván, hogy ha tetszik, mások is úgy tegyenek azokkal, a kik az állam biztonságára ellen ágítálnak. Bizony nem jó a tüzzel játszani! Nem jó szolgálatot tesznek a bajorok az erdélyi szászoknak ezen indokolatlan agitációval. „A hol a német többségben van”, ott a Romanul szerint így beszélnek: „Mi vagyunk a többség, miénk a jog!” A hol kisebbségben vannak, ez is nagyon jól van: mert ott történelmi jogokra hivatkoznak. Még meggyújtják a baját az erdélyi békés szászoknak azok a bajor patronusok! Hát lapjaik itt és Szebenben? Ezekkel végezzen „Kiábrándító”, mi lássunk a magunk dolga után.

Nagyon szép, azt írja a temesvári „Luminatorulu” román lap, nagyon szép az a szerb és román testvériség, jogegyenlőség, hanem azért, azok a szerb testvérek álljanak kissé hátrább. De hát miért hátrább? Azért, mert a hazában a magyar után legtöbb a román t. i. három millió!! míg szerb csak háromszázezer. Hát szász? Ez csak 180 ezer. Tehát szám szerint osztogatják a jogokat! A kik legkevesebben vannak, azoknak legkevesebb jog fog jutni. Uram fia! mi lenne ezekből a nemzetiségekből, ha magukra maradnának? Mi lenne? Semmi. Egyik elmenne segítségért Berlinbe, a másik Szent-Pétervárra. Eljönnek a felszabadítók s annyi bizonyos, hogy ők, semmik lennének. Megcsinálnák azok a számlát a behívók nélkül. De nem oda Buda! Azt tanácsolja a Luminatorulu, hogy ne ők, hanem mi magyarok köszönjük meg Mocsárinak azt a szép beszédet. Már hogyan ne köszönjük meg! Becsülni, ők is megbecsülték; de tüntetni nem fognak mellette, mint az újvidéki szerbek; mert ez még ártana a román követeléseknek. Már most még csak az van hátra, hogy a szász agitátorok is köszönjék meg a müncheni pártfogást. Ezzel aztán minden rendben lesz. Ugy bizony!

Czenkalji.

Monarchiánk ipara keleten.

Monarchiánk kereskedelme a keleten teljesen alányatlott. Ép úgy ipara is. A politikai pártszenvédelmek s egyes félrendszabályaink, melyek a pillanatnyi behatásnak köszönik létüket, leszorítottak minket azon piacsról, mely eddig iparos és kereskedő elemünket táplálta.

Csak a napokban tárgyaltuk behatóbban e kérdést s ime most megerősítik akkori állításainkat s feltevéseinket hivatalos jelentések.

A nyugoti iparállamok, különösen Németország tért hódít — rovásunkra. Ezen feltevésünk most hitelen fekszik a kormány előtt — a konzulátusok jelentései alapján.

A bukaresti konzul szomorú képét adja annak, mint szorul ki Romániából mindinkább az osztrák és magyar ipar. Nem lesz érdektelen, ha e jelentéstől néhány sort ideigtatunk. Azt mondja többek között:

„Felemlítésre méltó Németország azon megfigyelt igyekezete, melylyel iparczikkei számára Romániában piacot akar teremteni. A különböző fogyasztási cikkeknek Németországból való behozatala mindinkább növekszik s az osztrák és magyar eredetű árukat nagy részben kiszorítja. Tényleg ugyanis az osztrák és magyar áruknak Romániába való behozatala a németországi árukkal szemben az utóbbi időben nem csekély mérvben csökkent, a mely körülményre az érdekelt kereskedelmi köröket nem lehet eléggé figyelmeztetni. Németország a mostanáig elért eredményektől felbátorítva, a melyek fáradozásait nemcsak Romániában, hanem Bulgáriában és Szerbiában is kísérték, mindinkább arra törekszik, hogy a Dunamelléki tartományok piacát egészen meghódítsa. Ezen igyekezetnek támogatására minden lehető eszközt felhasznál s úgy a kereskedelmi politika, mint a közlekedési politika terén már különböző újabb rendszabályok is előkészületben vannak, hogy az áruforgalmat Románia és Németország közt lehetőleg könnyűvé és élénk tegye. Némely árucikkekben, mint például vas- és vasárúknak a német gyárak határozottan domináló szerepet visznek. Elégé nem lehet hangsúlyozni, hogy a mi kereskedelmi köreink nagyobb élénkséget és tevékenységet fejtsenek ki, ha el akarják kerülni azt, hogy árucikkeink ezen piacokról teljesen kiszorítva ne legyenek.”

És így van ez a keleti konzulátusok mindegyikének jelentésével. A ruszcsuki konzulunk például azt jelenti, hogy „eddig a kocsik és szekerek Budapestről vagy Bécsből hozattak ide, most az angol gyárosok a várnai és ruszcsuki angol konzulátusokhoz kérdőíveket intéztek és az adott válasz folytán valószínű, hogy az osztrák és magyar árukhöz hasonló áru és minőségű kocsik fognak Angliából ide hozatni.”

Nyilvánvaló tehát, hogy Németország és Anglia minden áron el akarja tőlünk venni a keleti piacot.

És ez sikerülni is fog nekik. Egyrészt saját buzgó törekvéseinél fogva, másrészt a románok magyar-gyűlöleteért, melyet azok elég ügyesen kiaknáznak.

Németország például tart magának Romániában megbízottakat, a kiknek semmi más teendőjük nincs, mint az iparszükségletek iránt tájékoztatni a kormányt.

Ezek a szükséghez képest majd itt, majd amott vannak. Majd otthon Németországban, majd Romániában, Bulgáriában stb. Magas díjazással ellátott rendes tisztviselők ezek.

Sok pénzében állanak ezek az államnak, csak-hogy ki is fizetik magukat. Németország fizetési érdekeit nem bizza egyedül az ő konzuljaira, a kiknek sem kellő idejük, sem szakértelmük ezekhez nincs.

Igy azután csakugyan könnyebb már boldogulni. A németországi gyáros jóformán mindég tudja, milyen iparczikkre van időről-időre leginkább szükség Romániában. Ez pedig nagyon sokat tesz.

Ideje már, legvégső határideje, hogy monarchiánk is az ipar érdekében a gyakorlati térre lépjen. A konzulok jelentései talán újabb serkentésül fognak szolgálni, mert ha soká ücsörgünk, egész vidékek fognak egyszerre tönkremenni.

Tehát munkára!

Küküllőmegyék rovata.

— A segesvári magyar fiatalság bálja az erdélyrészi magyar közm. egyeslet javára 1886. február 20-án. —

A helyi viszonyokkal ismerős, mikor a meghívót kapta, bizonyára mosolygott, a mikor látta a meghívót: „a segesvári magyar fiatalság” bált rendez. Magyar fiatalság? ... Segesvárt? Ki hallott róla — valaha, valamit?

Nagy-Küküllőmegye talán tudott róla valami keveset; de nem a „Gross Kokler Bote”, sem nem a „Schässburger Anzeiger”-ből.

A szomszéd vármegyék tudták az utóbbi időben, hogy Segesvárt van kevés magyarság; de a magyar fiatalságról, úgy hiszen, nem tudtak semmit.

Tehát én megírom, hogy Segesvárt derék és tevékeny magyar fiatalság van.

A magyar fiatalság mintegy, hogy nagyot ne mondjak — 20 tagból áll; de a 20 felér százal.

Állítok és bizonyítok. Hogy egy oly városban, hol a lakosság 9/10-de idegen ajku, fényes bált merjen rendezni egy husz tagból álló fiatalság, ahhoz erős akarat, nagy buzgóság s még nagyobb merészség kell.

Hogy egy hét alatt a természet oly gyönyörűen felkészít, hogy a bál iránt az idegen ajkuaknál oly érdekltséget keltenek, hogy többen jelenjenek meg, hogy a vidék intelligenciáját magokhoz vonják, hogy a megjelent szépek sokaságát oly pompásan mulattassák, hogy így kiáltsanak fel: „ily nagyszerűen még nem mulattunk” oda legalább egy 100 tagból álló fiatalság kell; — oda kell a segesvári 100-at érő husz fiatal ember!

Kitűnő és hírneves vezér alatt kevés számból álló csapat csodákat képes művelni. E kitűnő és kedvelt vezér a bál védnöke, a két Küküllőmegyék szeretve tisztelt főispánja, gróf Bethlen Gábor ő méltósága volt. Az ő neve és személye vonzotta a megye elsőkelőbb férfainak nagy számát a terembe. Ugyszintén a bálanya br. Szentkeresztű Anna, özv. Székely Jánosné ő nagysága körül csoportosultak a város és vidékének szépei.

Este 9 órakor már népesedni kezdett a terem és midőn a segesvári zene fél 10 órakor reá zendített az első csárdásra, azt hittük, hogy nem tűnünk bele. Örömmel telt el az ember kebele, ha végig nézett a szépek sokaságán... azt hittük, hogy a tulvilágon vagyunk, vagy pedig álmodunk — álmodunk szépet... gyönyörűt.

A csárdás folyama alatt lehetett látni, hogyan változott át a mozgás által a szép kellemesség és majd a sebes táncban fenségessé.

A négyeseket száz pár járta. Oly szám ez, melylyel Segesvárt az idén kevés, talán azt is mondhatni, hogy egy bál sem dicsekedhetett.

Nem sikerült teljes névsort összeállítanom a jelen volt nőkről s ha teljes egészet nem adhatok, egyeseket felsorolnom sem czélszerűnek, sem pedig illőnek nem tartom.

Jelen voltak Segesvár összes magyar szépei, a szászok közül is többen, ott voltak Erzsébetvárosról, Medgyesről és a megye más községeiből, valamint Székelykeresztúrról nagyon sokan.

Dicséretet érdemel Erzsébetváros és Székelykeresztúr fiatalsága megjelenésükért, mert az ő érdemük, hogy tánczosokban nem volt hiány.

Dicséretet érdemel a rendezőség, mert az ő érdemük a siker, az elért eredmény.

A siker okozta talán azt a nagy kedvet, mely a bál kezdetétől-veig uralkodott a teremben.

Szeretők volna, hogy: „bárca ez az éjszaka... szent-György napig tartana.” Bosszankodtunk a felkelő napra, — melynek az ablakon belövellő sugarai figyelmeztettek, hogy elérkezett az idő a haza menésre. Igen! nappal volt már, midőn — haza indultunk. A csárdást meg lehet újrajzni; de az éjszakát nem... vajha a rendezőségtől függött volna ez is!

A bevétel 380—400 frt volt, a kiadás körülbelül 280 frtot tesz, s így az erdélyrészi magyar közmevelődési egyesület javára esik körülbelül 100 frt, melylyel a segesvári magyar fiatalság az alapítók sorába juthat.

r. l.

Irodalom.

Előfizetési felhívás György Vilmos költeményeire.*

A sajtó által felejthetetlen férjem halálakor nyilvánult közóhajnak teszek eleget, mikor drága halottomnak eddig gyűjteményben soha meg nem* jelent eredeti költeményeit közrebocsátom.

*) György Vilmos, korán elhunyt jeles írónk s költőnk iránti köteles kegyelet s árvai iránti részvét indokolja eme felhívásnak egész terjedelmében való közlését, mely pártfogásában állván az a t. közönségnek.

De kötelességet is teljesítek, melylyel tartozom úgy az ő emlékezetének, mint árván hagyott gyermekemnek, kiknek atyjuk szellemi kincse képezi egyetlen örökségét.

Nem a lelkesnek kérek elismerést, nem is a költőnek babért, csak az embernek emlékezetét akarom megővni a feledéstől.

Mint lelkeszt csak felekezete ismerhette, mint író, csak a költészet iránt érdeklődő méltányolhatta, s itt is, ott is eltérhettek a vélemények, de mint embert mindenki szerette.

Szeretett egyénisége pedig minden sokoldalúságával eredeti költeményeiből domborodik ki leginkább. ezek mutatják egész teljességében az embert.

Vallásos költeményeiben, oltár előtt mondott himnusaiban és konfirmációi áldásaiban ott látjuk az igaz hívőt; hazafias dalaiban a honfit és polgárt; szerelmi és családi költeményeiben a fiút, férjet és apát; gyermekverseiben a kisvilág igaz barátját; vegyes és elbeszélő költeményeiben pedig mind azon többi vonásokat, melyek egyéniségét kiegészítik.

Ezért vállalkoztam e költemények kiadására, melyeknek összegyűjtését és rendezését Almási Balogh Tihamér, Berczik Árpád, Dalmady Győző és Radnai Rezső urak eszközölték a következő felosztással: I. Elbeszélő költemények, II. Vegyes költemények, III. Imák, IV. Áldások, V. Gyermekversek, VI. Szerellem és család, a mely művekhez még a költő életrajza és arcképe járul.

A gyűjteményt részben kedvezőtlen irodalmi viszonyaink miatt, részben hogy árváimnak megőrizhessem a tulajdonjogot, magam költségén adom ki. Azért bizalommal kérem boldogult férjem minden barátját és tisztelőjét, hogy vállalatomat támogatni kegyeskedjenek.

A 30 ivre terjedő és diszesen kiállított kötet ápril havában fog megjelenni, az előfizetési pénzek pedig (legczélszerűbben postautalvánnyal) márczius végeig közvetlenül hozzám (Budapest, VI. ker. Vörösmarty-utca 32. sz.) intézendők.

Előfizetési ára fűzve 2 frt, diszkötésben 3 frt. A mű hőmentesen fog postára adatni.

Gyűjtőnek minden 10 példány után egy tiszteletpéldány jár.

Budapest, 1886. február 10-én.

Tisztelettel
György Vilmos özvegye.

Helyi és vidéki hírek.

Ügyvédi vizsga. Dr. Vajna Gábor ügyvédjelölt, városunk lakója, mint nekünk Maros-Vásárhelyről írják, kitűnő sikerrel tette le ott az ügyvédi vizsgát. Gratulálunk.

Biztosítás. Az „Első magyar általános biztosító társaság” összes itteni ügyeit f. évi márcziás hó végéig Hedvig János ügynök vezeti, mit ezennel a t. érdekelt közönség tudomására hozunk.

Bukaresti hírek. A „Bukaresti magyar önálló műkedvelő társulat” által folyó hó 13-ikán tartott estélynek összes bevétele 708 frank. A „Bukaresti magyar társulat” a műkedvelő társulat szives közreműködésére, folyó hó 20-án egy estélyt rendez, mely alkalommal színre kerül „A miniszter előszobájában” című 1 felvonásos dramolett. Az estély élvezetesnek ígérkezik s a rendezőség mindent elkövet, hogy az estély a magyar névhez méltó legyen. Ez alkalommal a nevezett magyar társulat XXIX-ik évfordulóját is ünnepli.

Rudolf trónörökös egészségi állapotában örömdetes javulás észlelhető. Szombaton délután már kihallgatáson fogadta Wurmband grófot, a 25. hadtest parancsnokát s kijelentette előtte, hogy vasárnaptól kezdve már átveszi a nevezett hadtest ügykezelését. A szombati napot a trónörökös már ágyon kívül töltötte.

A difteritisz Hátszegen, hol 4 hó óta pusztított, megszűnt. Folyó hó 17-én az iskolákat is újra megnyitották.

Gyilkosság Segesvárt. Segesvárról írja levelezőnk: f. hó 22-iki kelettel: Özv. Loidáné takácsné együtt lakott a szintén takács mesterséget folytatott fiával s tartottak egy segédet. Az özvegynek fia a folyó hó 20-án a Gewerbe Vereինban tartott polgári bálban, mint a segesvári polgári zene tagja muzsikált. Reggel midőn haza ment, az ajtót bezárva találta. Midőn többszöri kiabálásra sem szólott senki belőlről, betörte az ajtót és az anyját meggyilkolva találta. A nála alkalmazásban állott segéd gyilkolta meg; előbb fejszével föbe ütötte s azután egy nagy kést a torkába szurt. A segéd megszökött, magával vive 7 frt készpénzt; de Holdvilág községben elfogták s most a járásbíróság börtönében ül. Állítólag nem rég szabadult ki Szamosújvárról.

Hibagazítás. Lapunk múlt számának, a kettős husvétokról szóló tárcacikkében, a közbelső hasáb c) szakaszának 15-ik sorában, 1848 és 1849 helyett 1847 és 1848 olvasandó. — Így áll ez a kimutatás 12-ik száma alatt is.

A Brassói kir. törvényszék mint másodfoku bíróság által 1886. február 25-én tartandó nyilvános bünyügyi ülésben előadatik: Lini Jakab Anica elleni becsületsértési ügy; Tataru Nicolae elleni idegen vagyton rongálásaerti ügy; Vesztergán Anna elleni becsületsértési ügy; Voila Vasilie, özv. Visis Nicolae Maria, Boer Dobriu Juon Bucura, özv. Popa D Bucura és társai, Hodi István és Silea G. Asinefta elleni becsületsértési ügyek; Csurilla Theodose Jakab és társai elleni tulajdon elleni kihágási ügy.

Lapunk nyomdájába egy fiatal, ügyes magyar szedő kerestetik.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szerény József, Napoca.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 215./1886.
telekvi.

(84) 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbírósa mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. állami kincstár végrehajtónak pálosi Forcea Juon és neje elleni 25 frt. 34 kr. tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbírósa területén lévő Pálos községben és határára fekvő. a pálosi 299. sz. tjkönyvben A+367. 1000/1. 1948. 1949. 4052/2. 4551. 4878. 5584. 5701. 6071. 6072. 6090. 6092. 6167. hr. sz. a végrehajtást szenvedők nevén álló ingatlanokra az árverést 520. frt. ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi április hó 24-ik napján délelőtti 10 órakor Pálos község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben vagy az 1881. évi 60. törvény 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-dik évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. törv.-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Köhalm, 1886. évi febr. 6.

A Köhalmi kir. járásbírósa mint tlkvi hatóság.

Szám 515./1886.

(80) 3-3

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszteriumnak 1885. évi november 24-én 62693./VII.—85. szám alatt kelt rendeletével, az 1848. évi XXI. törvény 21. cikk, és a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszterium 1874. évi július 6-án 26559./74. sz. a. kelt rendelete értelmében, idegen jelvények, zászlók, czimerek stb. használata bármely alkalommal és ürtigy alatt szigorúan meg van tiltva és azért csak a magyar nemzeti lobogó és az ország czimerének használata van megengedve.

Az ez ellen cselekvők az idézett magas miniszteri rendelet szerint 15 napig terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettnek.

Brassó, 1886. február 1-én.

A városkapitányság.

Alkalmi bevásárlás

KOVÁSZNAI és KERESZTESY

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-TERMÉKBEN

Brassó, főter.

A raktári készlet egy részét tartalmazó női divat-ruhakelmék, ugymint: beige, loden, feulec, cachimirok, mosó creton, satinok, flanellek és posztók, ugyszintén esőköpenyek és felsők a közeledő

— tavaszi évadra —

bel- és külföldre tett nagy megrendeléseink következtében és helyiségünk kis kerete miatt igen előnyös áron adatnak el.

(79) 3-*

Jó minőség, pontos és szolid kiszolgálás biztosítása mellett a legolcsóbb napi árakban ajánlom a n. érd. közönségnek

fűszer-, festék-, anyagáru-, szövő- és kötőfonal-üzletemet, lisztraktáromat

becses figyelmébe s szíves pártfogásába.

M. kir. dohány-, bélyeg- és kártya-árulás.

Brassó, színház-utca áruház 5. sz., a „Veres pipához”.

Tisztelettel

Rátz Lajos.

(85) 1-4

Egy-két TANULÓ fölvetetik.

Az

„EQUITABLE”

életbiztosító társaság New-Yorkban.

Alapított 1859-ben.

Biztosítási tőke 1884. decz. 31-én 788.993,384 frt.

A társaság vagyona „ „ „ 148.312,910 „

Nyeremény tartalék „ „ „ 26.733,223 „

Az 1884. évben kötött új biztosítások

összege 216.436,495 „

Az egész nyereség a biztosítottak közt osztatik szét.

Minden kötvény három év múlva megtámadhatatlanná válik.

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, Andrassy-út 12.

(88) 4-10

Iskola Alapítványa. Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár. Fundația pentru Școala „BCU Cluj Napoca”.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája

5-6,

Eladó

szabad kézből egy teljesen jókarban levő ház

Bolonya mester-utca 337. sz. a.,

melyhez tágas udvar és szép kert tartozik.

Bővebb értesítést ad a háztulajdonos ugyanott.

Kincsem

Sorsjegy 1

11 sorsjegy 10 csak 10

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. sz.

Bécsben,
Singerstrasse
15. szám a.

PSERHOFER J.

gyógyszertára
az „Arany
J.” birodalmi almához.

Vértisztító labdacok,

ezelőtt „általános labdacok” név alatt, utóbbi elnevezésüket jogosan bírják, mivel csakugyan alig létezik egy neme a betegségeknek, melyben e labdacok csoda-hatásukat be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, hol sok más gyógyszer hasztalanul lettek felhasználva, e labdacok segítségével számtalanul és rövid idő alatt teljes kigyógyulás eredményeztetett. Egy doboz 15 labdacossal 21 kr. Egy tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. postai szétküldéssel 1 frt 10 kr. (Egy tekercsnek kevesebb nem küldetik.)

Számtalan elismerő levelek érkeztek, melyekben e labdacok fogyasztói haláljuknak kifejezést adnak azért, hogy a legkülönbözőbb nehéz nyavalyákból ismét teljes egészségre jutottak. A ki csak egyszer is próbát tett e labdacokkal, azokat tovább ajánlja.

A sok hála nyilatkozatokból néhányat itt közlünk.

Leongang, 1883. május 15.

Igen tisztelt ur! Az ön labdacai csakugyan csodálatos módon hatnak; ezek nem olyanok, mint a másféle feldicsért szerek, hanem csaknem minden bajban valóban segítenek. — A huszétkor megrendelt labdacokból a legtöbbet jóbarátoknak s ismerősöknek kiosztottam s ezek mindegyikénél segítettek; sőt egy személyeknél is, kiknél különféle bajok s gyarlóságok léteztek, ha nem is tökéletes egészséget, de jelentékeny javulást nyertek, s e labdacokat folyvást használni kívánják. Azért kérem, küldjön nekem ismét 5 csomagot. — Részemről s mindazok részéről, a kik az ön labdacai által már szerencsések voltak, kérem, hogy a legkülönbözőbb nehéz nyavalyákból ismét teljes egészségre jutottak, a ki csak egyszer is próbát tett e labdacokkal, azokat tovább ajánlja.

Deutinger Márton.

Bécs-Szt.-György, 1882. febr. 16.

Tisztelt uram! Az ön pilluláért nem bírom legbensőbb hálámat elegendőképp nyilatkoztatni, mert nem, ki már évek óta bálhányásba szenvedett, Isten segédelmével csak az ön vértisztító labdacai által lett kigyógyítva, s ha még most is kényeszteltve van némelykor azokból néhányat bevenni, mégis egészséges

olyannyira helyre van állítva, hogy most már ifjodott erővel minden teendőit végezheti. — E köszönetnyilvánítást kérem a szenvedő emberiség javára felhasználni, s egyszersmind nekem még 2 csomag pillulát és 2 darab kina-szappant küldeni. Maradok kiváló mély tisztelettel

Novák Alajos, főkertész.

Bécs, 1881. február 20-án.

Tekintetes ur! Azon feltétellel, hogy az ön gyógyszerét mind oly jó hatással bírnak, mint az ön híres fagybalzsama, mely családomban több avult fagydagadatokat gyorsan kigyógyított, minden agyvezetett általános szer iránt táplált ellenszenvem mellett is eltekintem magamat az ön vértisztító labdacai használatára, hogy ezen apró golyócskák segítségével sokévi anyarés bajomat bombázhassam. Nem tartozkodom önnek bevallani, hogy régi bajomból négyheti használás után tökéletesen kigyógyultam, s most ismerőseim körében e labdacokat legszorgalmasabban ajánlom. Az ellen sincs semmi kifogásom, ha ön e sorokat — de nevem aláírása nélkül — közzé teszi.

Mély tisztelettel C. v. T.

Fagybalzsam, Pscherhofer J.-től. Sok év óta fagyos tagokra s minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. — Egy köcsög 40 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású szer minden köszvényes és csúszos bajok, ugymint gerinczagybántalom, tagszagadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülzsongás stb. stb. ellen. — Ára 1 frt 20 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek); megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bántalmak ellen kitűnő házi-szer. — Egy üvegcsevel csak 20 krajczár.

Tannochinin kenőcs, Pscherhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által legjobbnak elismerv. — Ára egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint osztr. ért.

Hasonszenvi (hom.) mindenféle gyógyszerek készletben tartatnak.

Az itt felsorolt szereken kívül még mindazon gyógyászati különlegességek, melyek osztrák lapokban ajánlva vannak, kaphatók, ugymint:

Alpesti növény-likör, Bernhard W. Ottmátról. Egy üveg 2 frt 60 kr.; fél üveg 1 frt 40 kr.

Mész-vasszörp, Herababny-től. — Egy üveg ára 1 frt 25 kr.

Schaumann gyomorsója. Egy doboz 75 kr.

Ferencz-pálinka, (sósorszesz). — Egy üveg ára 60 krajczár.

Stájer növény-szörp. Egy üveg 88 kr.

Szem-essencia, dr. Rommershausen-től. Egy üveg 2 frt 50 kr.; félüveggel 1 frt 50 kr.

Dr. Hufeland szemdohánya. — Ára egy doboznak 60 kr.

Köszvény-fluid, Kwizdától. Egy üveg 1 frt.

stb. és minden netalán raktáron nem létező cikkek kívánatra pontosan és legutányosabb áron megszerzettnek.

Küldeményezések 5 forint összegben alul postával csak az összegnek postautalványval való előleges beküldésére. — nagyobb összegeknél utánvétellel is teljesíttetnek.

(16) 4 12

Egyetemes tisztító-szer Bullrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményével, ugymint: főtájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhég, anyarés bántalmak, székrekedés stb. ellen. — Egy csomag 1 frt.

Utifü-lé, hogy már régi idő óta ismert, kitűnő házi-szer hurut, rekedtség, főtökékhég stb. ellen. — Egy üvegcse 50 kr.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól, vágás- vagy szúrásból eredt sebekre, mindenféle nyavalyás daganatokra és rég, időnkint feltört daganatokra is a lábakon; megrögzött mirigydagadatokra, fájdalmas pokolvarra, sebes és gyuladt emlékre, köszvényfolyásokra s hasonló bajoknál számtalanszor bebizonyult szer. — Egy köcsög 50 kr.

Golyva-balzsam, a golyva ellen biztos szer. — Egy üvegcse 40 kr.